

MANŽELSTVO FUNGUJÚCE NA DOPĽŇANÍ SA MEDZI PARTNERMI V RODINOM PROSTREDÍ.

/FEBRUÁR 2022/

Na svete neexistuje žiadne iné spoločenstvo, v ktorom ľudia žijú tak blízko seba ako v rodine a v manželstve. Toto spolužitie je nám prirodzené a zohráva významnú a nenahraditeľnú úlohu v našom živote. Základ rodiny tvorí z tradičného hľadiska manželstvo.

Manželstvo a rodina sú veľkým Božím darom. Dobrodienie tohto daru pociťujeme iba vtedy, ak sa prežíva manželský a rodinný život podľa Božej vôle. V manželstve a rodine nesmie chýbať vzájomná pomoc medzi jednotlivými členmi rodiny, čiže dopĺňanie sa. Je potrebné aby všetci členovia rodiny sa snažili budovať svoje manželstvo a rodinu. Tým obohacujú nielen tých, čo v rodine žijú, ale slúžia aj pre dobro celku.

Keď obidvaja manželia vstupujú do manželstva s očakávaním, že sa v manželstve stanú zrelými jedincami, ich vzťah sa zrúti. Nájdenie vlastného životného štýlu je procesom intenzívnych výmen názorov. Manželskí partneri bojujú o dohodnutie sa, čo sa týka noriem a hodnôt, ale nie už iba abstraktne a teoreticky. Tieto normy a hodnoty sa vzťahujú na realitu bežného dňa, na rozdelenie úloh a zodpovedností, na tvorenie denného programu, práce, voľného času, na sociálne vzťahy a priateľstvá, na zaobchádzanie s peniazmi, na konkrétne dané ciele atď. Spolunažívanie vyžaduje postoje a rozhodnutia vo všetkých oblastiach ľudského života.

Neexistuje dokonalý muž a žena, dokonalý manžel alebo manželka. K dokonalosti môžu priblížiť len svoj vzťah, ktorý budú starostlivo budovať. Práve pre rozdielnosť pohlavia i pováh, manželia svoj vzťah robia jedinečným.

Každé rozhodnutie, ktoré niekto z vás urobí, každý cieľ, každý sen, každý akčný plán, buďte tu jeden pre druhého. Jednou z vlastností, ktorá zaručí efektívnu tímovú prácu v manželstve, je vzájomná podpora. Buďte si navzájom skalou.

Vzájomná pomoc je tiež jeden z hlavných cieľov manželstva. Nereprezentuje ho iba manuálna pomoc pri domácich prácach, aj keď sem patrí aj tento druh pomoci. V širšom zmysle sa chápe vzájomná pomoc aj ako úprimné podieľanie sa na živote toho druhého. Tento cieľ pretrváva po celý život, ani rokmi nestráca svoje poslanie. Od kvality plnenia tohto cieľa manželstva závisí aj celková harmónia manželstva.

Tento cieľ sa podieľa na pestovaní, ale aj na rozklade manželskej lásky. V takom manželstve, v ktorom chýba vzájomná pomoc, môže láska ochladnúť, ba manželstvo sa môže aj rozpadnúť. Na druhej strane manželia, ktorí tento cieľ plne realizujú, s veľkou pravdepodobnosťou možno očakávať, že ich láska sa rozrastie, zintenzívni.

Zrelá láska je spojením, pri ktorom sa zachováva vlastná integrita, vlastná individualita. V tejto láske dve bytosti splyvajú v jednu a napriek tomu zostávajú dve.

V knihe „Umenie milovať“ od Fromma E., sa píše: *„Láska je aktívnou silou človeka, silou, ktorá rúca múry oddeľujúce ho od jeho blízkych, ktorá ho spája s iným, láska mu pomáha prekonať pocit izolovanosti a odlúčenosti, no napriek tomu mu umožňuje, aby zostal sám sebou a zachoval si vlastnú integritu.“*

Láska je aktivita v ktorej v prvom rade dávame a nie berieme. Dávanie nám spôsobuje i väčšiu radosť ako branie, nie preto, že človek o niečo prichádza, ale pretože dávanie svedčí o tom že žijeme. Pri dávaní prebúdžeme k životu niečo aj u druhej osoby a to čo sa prebudilo, sa nám vracia späť. Pri dávaní musíme aj prijímať to, čo dostávame naspäť.

V posynodálnej apoštolskej exhortácii „Amoris Laetitia“, sa Svätý otec František, vyjadril takto: *„Láska založená na priateľstve zjednocuje všetky aspekty manželského života a pomáha členom rodiny, aby napredovali v jeho jednotlivých fázach. Gestá, ktoré vyjadrujú túto lásku, preto treba neustále pestovať, bez skúposti, bohatstvom ušľachtilých slov. V rodine je nevyhnutné používať tri slová: dovolíš, ďakujem, prepáč ... v takej rodine je pokoj a radosť. Napokon, primerané slová, vyslovené vo vhodnom okamihu, lásku chránia a deň za dňom vyživujú. Toto všetko sa uskutočňuje na ceste trvalého rastu.“*

II. Vatikánský koncil, „Gaudium et spes“ sa vyjadril: *„Manželstvo je svojou povahou zamerané na plodenie a výchovu potomstva. Deti sú najvzácnejším darom manželstva a najviac prispievajú k dobru rodičov. Teda správne udržiavaná manželská láska a z nej vyplývajúci spôsob rodinného života smeruje k tomu, aby manželia boli ochotní odvážne spolupracovať s láskou Stvoriteľa a Spasiteľa, ktorý ich prostredníctvom stále obohacuje svoju rodinu“.*

Otvorenosť, nie je čosi za čo sa treba hanbiť. Sú niektorí zhovorčiví od prírody, ale to ešte neznamená, že sú aj otvorení. Dalo by sa usúdiť, že otvorenosť je tak trochu výsada žien. Ženy pociťujú potrebu komunikovať, čo charakterizuje ich pohlavie. Forma zdieľania sa, vyjadrovanie pocitov svojho srdca, pre nich znamená aj vzájomné vyslovenie pozornosti a porozumenia. Keď sú k sebe otvorené majú

pocit, že sa chápu a istým spôsobom touto cestou riešia svoje problémy a naplňajú svoje potreby.

U mužov je otvorenosť, zdieľanie sa a úprimnosť trochu v inej podobe, je viac latentná. Svoje pocity, názory, nevyjadrujú skôr, než ich dopodrobna v intelektu zhodnotia, overia a potvrdia. Muž totiž cíti, že ak veci rozumie, ak vie z čoho sa skladá, ak pozná jej príčiny, pôvod a princíp, má pocit, že tú vec ovláda, že je jej pánom. To je charakteristická črta práve mužov – mať nad vecou moc. Muž často mlčí, keď žena chce rozprávať.

Aj napriek týmto odlišnostiam, otvorenosť nestráca na aktuálnosti ale naopak je veľmi potrebná, aby v manželstve fungovalo vzájomné dopĺňanie sa.

Svätý otec František v posynodálnej apoštolskej exhortácii „Amoris Laetitia“, píše o potrebe dialógu v manželstve a rodine: *„Dialóg je privilegovanou a nenahraditeľnou formou prežívania, vyjadrovania a dozrievania lásky v manželskom a rodinnom živote. Vyžaduje si však dlhú a náročnú prax. Muži a ženy, dospelí a mladí, majú rozličné spôsoby komunikácie, používajú rôzne jazykové prostriedky, riadia sa odlišnými pravidlami. Spôsob kladenia otázok, štýl odpovedí, použitie tónu, daný okamih a mnoho ďalších okolností môžu ovplyvňovať komunikáciu. Okrem toho je vždy nutné rozvíjať určité postoje, ktoré sú prejavom lásky a umožňujú autentický dialóg.“*

Najlepšie oceníme manželského partnera vtedy, keď pozorne počúvame, neskáčeme mu do reči, pritom mu dávame spätnú väzbu, rešpektujeme ho, venujeme mu dostatok času, nepodceňujeme ho a správame sa k nemu ako k dostatočne kompetentnému a rovnocennému partnerovi.

Čiže, manželstvo má byť výrazom obetavosti, oddanosti, vernosti a lásky. Z opravdivej lásky manželov sa rodia spoločné záujmy, spoločná odvaha k obetám v rodine. Z lásky v manželstve vyrastá vzájomné pochopenie, tvorí sa spoločný domov i obetavá láska k deťom.

Vypracoval: o. ThDr. Marek Pejo, PhD., farár Lekárovce